O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK - IQTISODIYOT INSTITUTI

“Iqtisodiyot” fakulteti

“Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasi

Ro‘yxatga olindi

№ ______________________

2022 yil “____” ____________

“TASDIQLAYMAN”
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
dots. O.N.Bozorov

____

2022 yil “___” ______________

“KORXONANI TASHKIL ETISH VA TADBIRKORLIK”

FAN SILLABUSI

Bilim sohasi:	**300000**	**- Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot**
Ta’lim sohasi:	**310000**	**- Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar**
Ta’lim yo‘nalishi:	**60310100**	**- Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)**

QARSHI – 2022 yil

Ushbu fan sillabusi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashining 2022 yil ____ __________ dagi № _____ -sonli yig‘ilish qarori bilan tasdiqlangan namunaviy dastur asosida tuzilgan.

Tuzuvchi:

Fayziyeva SH.SH. “Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasi dotsenti, i.f.n.

Yuldosheva SH.SH. “Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasi assistenti

Fan sillabusi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutining “Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasining **2022 yil “22”avgustdagi № 01 - son** yig‘ilishida muhokamadan o‘tgan va “Iqtisodiyot” fakulteti Uslubiy Komissiyasida **2022 yil “24” avgustdagi № 01 - son** yig‘ilishida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Institut Uslubiy Kengashining **2022 yil “29” avgustdagi № 01 - son** yig‘ilishi qarori bilan o‘quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

O’quv - uslubiy boshqarma boshlig’i **dots. Sh.R.Turdiyev**

“Iqtisodiyot” fakul’teti uslubiy komissiyasi raisi: **dots. A.B.Qurbonov**

“Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasi mudiri: **prof. S.N.Xamrayeva**

FAN SILLABUSI

QARSHI MUHANDISLIK- IQTISODIYOT INSTITUTI

“Mintaqa iqtisodiyoti” fani sillabusi

Fan (modul) kodi **ESTEE6**	**O‘quv yili** 2022-2023	**Semestr** 4	**ECTS krediti** 5
Fan (modul) turi Tanlov fani	**Ta’lim tili** o‘zbek		**Haftalik dars soati** 5
Fanning nomi	**Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim**	**Jami yuklama**
Korxonani tashkil etish va tadbirkorlik	74	76	150

O‘qituvchi haqida ma’lumot

Kafedra nomi	**Innovatsion iqtisodiyot**		
O‘qituvchilar	F.i.sh.	Telefon nomeri	e-mail
Ma’ruzachi	Fayziyeva Shirin Shodmonovna	+998 93 424 85 14	fayzieva_shirin@mail.ru
Amaliy mashg‘ulot	Yuldosheva Shahribonu Anvar qizi	+998 91 214 44 06	shahribonu0911@mail.ru
Laboratoriya mashg‘uloti	-	-	-

I.Fanning mazmuni va maqsadi

Fanni o‘qitishdan maqsad – bo‘lajak bakalavr iqtisodchilarga korxonalarini har tomonlama o’rganib, uning faoliyatini tahlil qilish va xolisona baho berish, korxonalarni yangi shakllarini tuzish va ular faoliyatini takomillashtirish, bozor iqtisodiyoti sharoitida korxonaning moliyaviy ahvolini yaxshilashning ichki imkoniyatlarini aniqlash yo‘llarini o‘rganishdan iborat. Shuningdek, korxonalarda yangicha iqtisodiy munosabatlarni shakllantirish mexanizmini ochib berish asosida talabalarda xo’jalik yuritish va boshqarish ko’nikmalarini o‘rgatish bo‘yicha yo‘nalish ixtisosligiga mos bilim, ko‘nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifalari – qo‘yilgan maqsadddan kelib chiqib fan oldiga quyidagi vazifalar qo’yilgan:
- bozor iqtisodiyoti talablari asosida ishlab chiqarishni boshqarish mohiyatini ochib berish;
- talabalarda ilmiy-tadqiqot ishlarining boshlang’ich ko’nikmalarini hosil qilish;
- ularni har bir tadbirning iqtisodiy va texnologik jihatdan amalga oshirish uchun zarur bo ‘lgan bilimlar bilan qurollantirish;
- iqtisodiy qonunlarning korxonada amal qilish xususiyatlarini o‘rgatishdan iborat.

II. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

“Korxonani tashkil etish va tadbirkorlik” o‘quv fanini o‘zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

korxonani tashkil etish va tadbirkorlik, iqtisodiyot va boshqarish nazariyasining paydo bo‘lishi, uning konsepsiyalarini; korxonalar to‘g‘risida tushuncha, tashkil etish yo‘llari, tugatish sabablari, maqsadlari va amal qilish sohalari ***haqida tasavvurga ega bo‘lishi;***

korxonalar faoliyatida tadbirkorlik shakllarini qo‘llash, rivojlantirish imkoniyatlarini o‘rganish, islohotlar bosqichlarini o‘rganish; tadbirkorlikda tavakkalchilikni qo‘llash va raqobatning kelib chiqish sabablari va oqibatlarini ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***

Iqtisodiyotda joriy etilgan meyoriy hujjatlar, shartnomalar tarkibi va ularning asosiy ko‘rsatkichlarni baholash va tashkiliy tuzilmalarni tahlil qilish; davlat va tadbirkorlik faoliyatining rasmiy va norasmiy meyorlarini shakllantirish bo‘yicha ***ko‘nikmalarga ega bo‘lishi lozim;***

korxonalarni tashkil etish, faoliyatini tugatish, samaradorligini oshirish, asosiy va aylanma fondlaridan foydalanish, boshqarishning tashkiliy tarkibi, tuzilishi, boshqarish usullari, shartnoma (kontrakt) tushunchasi va uning asosiy shartlari; bozor, firma va xufyona iqtisodiyotning kelib chiqishi sabablari haqidaaniq ***malakalariga ega bo‘lishi kerak.***

Bundan tashqari talabalar o‘zlarini qiziqtirgan mavzu bo‘yicha tadqiqot savollarini shakllantirishlariga olib keladi.

III. Ta’lim berish usullari va ta’lim texnologiyalari

Darsda quyidagi o‘quv usullari va shakllari qo‘llaniladi:

• ma’ruzalar
• amaliy mashg‘ulotlar
• o‘qituvchilarning maslahatlari
• mustaqil ish
• interfaol keys-stadilar
• taqdimotlar
• esse yozish
• guruhlarda ishlash
• individual loyihalar

Talabalar darslarda qatnashishdan oldin bir qator tayyorgarlik darslarini bajarishlari kerak.

IV. Kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayorlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha test yoki yozma ishni topshirish.

V. Fan tarkibi (ma’ruza mashg‘ulotlari)

Dars	Mavzular	Ma’ruza, amaliy va seminar mashg‘ulotlar rejasi	Ma’ruza mashg‘u-lotlari
1.	**“Korxonani tashkil etish va tadbirkorlik”**	Kursda o‘rganiladigan muammolar mohiyati. Ishlab chiqarish omillari - korxona iqtisodiyotining tarkibiy qismlari. Iqtisodiy tizim	2

	kursining mazmuni va vazifalari	turlari. An’anaviy, buyruqbozlik, bozor, aralash iqtisodiyotning xususiyatlari. Bozor iqtisodiyotiga o‘tishning O‘zbekiston milliy modeli, uning tamoyillari, mohiyati va o‘ziga xosligi. “Korxonani tashkil etish va tadbirkorlik” kursining mazmuni, vazifalari va boshqa fanlar bilan bog‘liqligi.	
2.	**Korxona – mustaqil xo’jalik yurituvchi bozor sub’ekti**	Milliy iqtisodiyot rivojlanishida va jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozidan chiqishda korxonalarning o‘rni va roli. Korxonaning belgilari, funksiyalari va vazifalari. Korxonalarni tasniflash. Korxona tuzilmasi va uni belgilovchi omillar.	2
3.	**Korxonani tashkil qilish va uning faoliyatini to‘xtatish**	Korxonlarning vazifalari, huquqlari, tashkiliy asoslari va bozor munosabatlariga o‘tishda tutgan roli. Korxonani tashkil qilish tamoyillari. Ta’sis hujjatlari. Mulk shakllari. Korxonani tashkil qilish va ro‘yxatdan o‘tish tartibi, mulkning shakllanish manbalari. Korxonalarning xo‘jalik mexanizmi. Bozor iqtisodiyotiga o‘tish sharoitida korxona turlari (xo‘jalik, o‘rtoqlik, AJ, birlashmalar, xolding kompaniyalar, kichik, o‘rta, qo‘shma va hokazo). Korxonalarning davlat tomonidan ro‘yxatga olinishi va unga inqiroz sharoitida yengilliklar kiritilishi. Korxonalarni tugatish va qayta tashkil qilish.	2
4.	**Korxonani boshqarish**	Boshqaruv zamonaviy korxonalar faoliyatida obyektiv zaruriyat sifatida. Bozor munosabatlari sharoitlarida korxonani boshqarishning tamoyillari maqsad va vazifalari. Boshqaruvning tashkiliy tuzilmalari va funksiyalari. Korxonani boshqarishning o‘ziga xos xususiyatlari. Korxonani boshqarishni takomillashtirishning asosiy yo‘nalishlari.	2
5.	**Korxona faoliyatini rejalashtirish va bashorat qilish**	Bozor iqtisodiyoti sharoitlarida rejalashtirish va bashorat qilishning iqtisodiy tabiati va obyektiv zaruriyati. Korxonada rejalashtirishning uslubiy asoslari, tamoyillari va vazifalari. Korxonalarda rejalashtirish va bashorat qilish. Rejalashtirish texnologiyasi va korxona rejalari tuzilmasi. Biznes-reja, uning mazmuni va ishlab chiqish tartibi.	2
6.	**Korxona ishlab chiqarishining iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligi**	Samaradorlik – korxona ishlab chiqarish faoliyatida muhim o‘lchov birligidir. Xo‘jalik yuritish samaradorligining mezoni va ko‘rsatkichlari. Korxonalarning iqtisodiy barqarorligi monitoringi va tahlilini o‘tkazish	4

		mezonlari, ko‘rsatkichlari tizimi. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida korxonaning iqtisodiy barqarorligini ta’minlashning meyoriy asoslari. Korxona faoliyati samaradorligini oshirish yo‘llari va omillari.	
7.	**Korxonaning asosiy fondlari va ishlab chiqarish quvvati**	Asosiy fondlarning mohiyati va ularning korxona faoliyatidagi o‘rni. Korxonalarda asosiy fondlarning eskirishi, ularni baholash va ta’mirlash. Asosiy fondlarning ta’miri va ularni moliyalashtirishning mohiyati. Asosiy fondlardan foydalanish ko‘rsatkichlri va ularni yaxshilash yo‘llari. Korxonaning ishlab chiqarish quvvati.	2
8.	**Korxonaning aylanma mablag‘lari**	Aylanma mablag‘lar tushunchasi, iqtisodiy tabiati va ularning korxona faoliyatidagi ahamiyati. Aylanma mablag‘larning tuzilmasi va harakati hamda ularning korxona iqtisodiyotiga ta’siri. Aylanma mablag‘larni normalashtirish. Aylanma mablag‘lardan foydalanish ko‘rsatkichlari va ularning aylanishini tezlashtirish yo‘llari.	2
9.	**Korxonada kadrlar va mehnat haq to‘lash**	Korxonaning kadrlar salohiyati. Bozor munosabatlari sharoitlarida korxonaning kadrlar siyosati. Korxonada mehnatga haq to‘lash. Mehnat haqini ratsional tashkil qilishning tamoyillari va maqsadi. Tarif tizimining mohiyati va uning tarkibiy elementlari. Tarif-malakaviy ma’lumotnoma, tarif setkasi, tarif stavka tushunchalari, ularning tarkibi va maqsadli ahamiyati. O‘zbekiston Respublikasida qo‘llaniladigan yagona tarif setkaning xususiyatlari. Xodimlar mehnat haqining shakllari (turlari). Vaqtbay va ishbay mehnat haqi, ularning ko‘rinishlari, qo‘llash shartlari, ish haqi hisobining metodikasi. Ish haqi fondini aniqlash usullari, uni ishlangan va ishlanmagan vaqtni inobatga olgan holda tarkibi. O‘zbekiston Respublikasi mehnat Kodeksi, mehnat motivatsiyasi.	2
10.	**Korxona rentabelligi, daromad va xarajatlar**	Bozor munosabatlari sharoitida ishlab chiqarish sarflarining iqtisodiy mohiyati. Xarajatlar tushunchasi va klassifikatsiyasi. Korxona xarajatlarining turli tasnifiy jihatlari bo‘yicha tasnifi va ularning tarkibi: ishlab chiqarish va nosanoat xarajatlar; to‘g‘ri va yondosh (kosvennqe) xarajatlar; mahsulot tannarxiga va davr xarajatlariga kiritiladigan	2

		sarflar; o'zgaruvchan va o'zgarmas sarf-xarajatlar, ularning korxona foydasiga bo'lgan ta'siri; bezararlik nuqtasi (muvozanat nuqtasi) tushunchasi. Bu nuqtada sarflar umumiy tushum evaziga batamom qoplanadi, uni hisob metodikasi. Mahsulot tannarxiga kiritiladigan harajatlar tasnifi. Sarf xarajatlarning kalkulyatsion moddalar va iqtisodiy elementlar bo'yicha guruhlanishi. Tannarx strukturasi, uni kamaytirish yo'llari. Foyda va uning shakllanish manbalari, taqsimlanish tartibi va ko'paytirish yo'llari. Rentabellikning mohiyati va ko'rsatkichlari.	
11.	**Korxonaning investitsion faoliyati**	Investitsiyalar korxona ishlab chiqarish salohiyatini rivojlantirish va mustahkamlash vositasi sifatida. Korxonalarda investitsiyalashning asosiy manbalari va yo'nalishlari. Investitsiyalarning iqtisodiy samaradorligini baholash.	2
12.	**Korxonaning tijorat siri va iqtisodiy xavfsizligi**	Korxona iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning maqsadi, vazifalari va tamoyillari. Korxona iqtisodiy havfsizligini ta'minlashni tashkil qilish va boshqarish. Korxonaning xavfsizlik xizmati, uning tuzilishi va vazifalari. Korxonaning tijorat sirlari	2
13.	**Tadbirkorlik faoliyatining mohiyati va mazmuni**	Tadbirkorlik to'g'risida tushuncha va uning mohiyati. Kichik biznes va tadbirkorlik faoliyatining iqtisodiy, ijtimoiy va huquqiy asoslari. Kichik biznes va tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishning maqsadi va vazifalari. Kichik biznes va tadbirkorlikni iqtisodiyotda tutgan o'rni.	2
14.	**Tadbirkorlik faoliyatining turlari va shakllari. Tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish va boshqarish**	Tadbirkorlik turlari. Ishlab chiqarish tadbirkorligi. Innovatsion tadbirkorlik. Ilmiy texnik tadbirkorlik. Tovar ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish boyicha tadbirkorlik. Tijorat tadbirkorligi. Moliyaviy tadbirkorlik. Maslahat tadbirkorligi. Maslahat xizmatlari. Tadbirkorlik shakllari. Yakka tartib tadbirkorlik. Xususiy tadbirkorlik. Oilaviy tadbirko Firmalar. Ma'suliyati cheklangan va cheklanma jamiyatlar. Aksiyadorlik jamiyati. Korloratsiy. Xol komlaniy. Davlat korxonalari. Konsern. Konsorsi Koolerativ. Kartel. Sindikat. Venchur korxon Injiniring korxonalar. Tadbirkorlik korxonalarini tashkil etish va davlat ro'yxatidan o'tkazish tartibi. Tadbirkorlik korxonalari va kichik biznes subyektlarini bank,	2

		soliq va moliya muassasalaridan ro'yxatdan o'tkazish uchun zarur xujjatlar, ularning mazmuni. Kichik biznes subyektlarining bankrotliligi. Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini qayta tashkil etish va yopish tartibi. Kichik biznes va tadbirkorlik korxonalariga litsenziya berish tartibi. Kichik biznes va tadbirkorlik korxonalariga litsenziya beruvchi tashkilotlar. Kichik biznes va tadbirkorlik faoliyatini boshqarishning maqsadi va vazifalari. Kichik biznes va tadbirkorlik korxonalari boshqaruvining tashkiliy tuzilmalari. Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini boshqarish usullari va qarorlar qabul qilish jarayoni.	
15.	**Tadbirkorlik subyektlariga xizmat ko'rsatuvchi bozor infratuzilmalari**	Infratuzilmaning mohiyati. Tadbirkorlik subyektlariga xizmat ko'rsatuvchi bozor infratuzilmasi turlari. Brokerlik idoralari, ulgurji va chakana savdo tuzilmalari, lizing, konsalting va sug'urta komlaniyalari, bojxona xizmati, axborot - maslaxat markazlari, injinering va auditorlik firmalari. O'zbekistonning bank-moliya tizimi. Bank-moliya sohasidagi o'zgarishlar. Banklarning asosiy oleratsiyalari. Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishda banklarning roli. Banklardan kredit berish tartibi. O'zbekistonda soliq tizimi. Umumdavlat va maxdlliy soliqlar. Soliq yukini kamaytirishga karatilgan soliq siyosati. Tadbirkorlik subyektlarini soliqqa tortish. Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlaridan olinadigan soliq turlari. Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlaridan soliq olish qoidalari va soliq imtiyozlari.	2
Jami			**30**

VI. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

T/r	Amaliy mashg'ulot mavzulari	soat
1	"Korxonani tashkil etish va tadbirkorlik" kursining mazmuni va vazifalari	2
2	Korxona – mustaqil xo'jalik yurituvchi bozor sub'ekti	2
3	Korxonani tashkil qilish va uning faoliyatini to'xtatish	2
4	Korxonani boshqarish	2

5	Korxona faoliyatini rejalashtirish va bashorat qilish	4
6	Korxona ishlab chiqarishining iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligi	4
7	Korxonaning asosiy fondlari va ishlab chiqarish quvvati	4
8	Korxonaning aylanma mablag‘lari	2
9	Korxonada kadrlar va mehnat haq to‘lash	4
10	Korxona rentabelligi, daromad va xarajatlar	4
11	Korxonaning investitsion faoliyati	2
12	Korxonaning tijorat siri va iqtisodiy xavfsizligi	2
13	Tadbirkorlik faoliyatining mohiyati va mazmuni	2
14	Tadbirkorlik faoliyatining turlari va shakllari	2
15	Tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish va boshqarish	2
16	Tadbirkorlik subyektlariga xizmat ko’rsatuvchi bozor infratuzilmalari	4
Jami		**44**

Laboratoriya mashg‘ulotlari

Laboratoriya mashg‘ulotlari rejalashtirilmagan

VI. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Talaba mustaqil ishining asosiy maqsadi – o‘qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan o‘quv ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko‘nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha fan boblari va mavzularini o‘rganish;
- tarqatma materiallar bo‘yicha ma’ruzalar qismini o‘zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo‘yicha fanlar bilimlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- yangi texnikalarni, apparaturalarni, jarayonlar va texnologiyalarni o‘rganish;
- talabaning o‘quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan fanlar bo‘limlari va mavzularni chuqur o‘rganish;
- faol va muammoli o‘qitish uslubidan foydalaniladigan o‘quv mashg‘ulotlari;
- masofaviy (distansion) ta’lim;
- referatlar yozishni standart talablarga mos ravishda va hisoblash texnikasidan foydalanib mustaqil bajarishni o‘z ichiga oladi.
- ilmiy maqola, anjumanga ma’ruza tayyorlash va h.k..

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

T/r	Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular nomi	soat
1	O'zbekistonda korxonalarni tashkil etilishi bo'yicha meyoriy hujjatlarning mazmuni va mohiyati.	4
2	"Korxonani tashkil etish va tadbirkorlik" kursining mazmuni va vazifalari	4
3	Korxona – mustaqil xo'jalik yurituvchi bozor sub'ekti	2
4	Korxonani tashkil qilish va uning faoliyatini to'xtatish	2
5	Korxonani boshqarish	2
6	Korxona faoliyatini rejalashtirish va bashorat qilish	4
7	Korxona ishlab chiqarishining iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligi	4
8	Korxonaning asosiy fondlari va ishlab chiqarish quvvati	4
9	Korxonaning aylanma mablag'lari	2
10	Korxonada kadrlar va mehnat haq to'lash	2
11	Korxona rentabelligi, daromad va xarajatlar	4
12	Korxonaning investitsion faoliyati	2
13	Korxonaning tijorat siri va iqtisodiy xavfsizligi	2
14	Tadbirkorlik faoliyatining mohiyati va mazmuni	2
15	Tadbirkorlik faoliyatining turlari va shakllari	2
16	Tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish va boshqarish	2
17	Tadbirkorlik subyektlariga xizmat ko'rsatuvchi bozor infratuzilmalari	2
18	O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari.	2
19	Aholining bandlik muammosini hal etishda tadbirkorlikning tutgan o'rni.	2
20	Tovar ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish boyicha tadbirkorlikni rivojlantirish masalalari	2
21	Savdo-xarid va savdo-vositachilik kichik biznes va xususiy tadbirkorligini rivojlantirish yunalishlari	2
22	Xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish muammolari	2
23	Tadbirkorlik taktikasi va strategiyasi	2
24	Tadbirkorlik obyektlari, subyektlari va shakllari	2
25	Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash	2
26	Kichik biznes va tadbirkorlik faoliyatini rejalashtirishni takomillashtirish	2
27	Kichik biznes korxonalarini boshqarishni o'ziga xos xususiyatlari	2
28	Kichik biznes korxonalarining bankrotliligi va ularni davlat tomonidan moliyaviy qo'llab-quvvatlash	2
29	Kichik biznes va tadbirkorlik subektlarida mahsulot tannarxining kamaytirish yullari	2
30	Kichik korxonalar va tadbirkorlik subektlari mahsulotiga baho belgilash bosqichlari va usullari	2
31	Xorijiy mamlakatlarda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanish	2

	bosqichlari.	
32	O‘zbekistonda tadbirkorlikning rivojlanish bosqichlari	4
JAMI:		**76**

Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

VII. Talabalar bilimini baholash mezonlari va kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy materiallar ma’ruza mashg‘ulotlarini ma’ruzalarda ishtirok etish va kredit-modul platformasi orqali ma’ruzalarni mustahkamlash hamda belgilangan test savollariga javob berish orqali amalga oshiriladi.

Amaliy mashg‘ulotlari bo‘yicha amaliy ko‘nikmalar hosil qilish va o‘zlashtirish mashg‘ulotlarga to‘liq ishtirok etish va modul platformasi orqali topshiriqlarni bajarish natijasida nazorat qilinadi.

Mustaqil ta’lim mavzulari modul platformasi orqali berilgan mavzular bo‘yicha topshiriqlarni bajarish (test, referat va boshqa usullarda) bajariladi.

Fan bo‘yicha talalabalar test usulida oraliq nazorat va og‘zaki (yoki test) usulida yakuniy nazorat topshiradilar.

Talabalar bilimi O‘zbekiston Respublikasi OO‘MTVning 2018 yil 9 avgustdagi 9-2018-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Oliy ta’lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risidagi Nizom” asosida baholanadi.

Talabalarning bilimi quyidagi mezonlar asosida:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda — 5 (a’lo) baho;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda — 4 (yaxshi) baho;

talaba olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda — 3 (qoniqarli) baho;

talaba fan dasturini o‘zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — 2 (qoniqarsiz) baho bilan baholanadi.

YAkuniy nazorat turini o‘tkazish va mazkur nazorat turi bo‘yicha talabaning bilimini baholash o‘quv mashg‘ulotlarini olib bormagan professor-o‘qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Fan dasturida berilgan baholash mezonlari asosida fanni o‘zlashtirgan talalabalarga tegishli ta’lim yo‘nalishi (magistratura mutaxassisligi) o‘quv rejasida ushbu fanga ko‘rsatilgan kredit beriladi.

Fanning yakuniy bahosi uchta yo‘nalishdagi baholarga asoslanadi:

(1) Dars mashg‘ulotlariga tayyorgarlik va faol ishtirok etish (10%).

Dars jarayonida muntazam ishtirok etishdan tashqari, talabalar darslar boshlanishidan oldin onlayn o‘quv materiallari bilan tanishgan bo‘lishlari talab etiladi. Har bir talabadan ma’ruza va amaliy mashg‘ulotlarda faol ishtirok etish talab qilinadi.

(2) Auditoriyadagi mashg‘ulotlar (10%)

Har haftada o‘tilgan ma’ruzalar asosida 19 ta amaliy mashg‘ulot o‘tkaziladi. Har bir amaliyot mag‘ulot bo‘yicha topshiriqlar keyingi dars mashg‘ulotiga qadar bajarilib topshirilishi lozim. Amaliy mashg‘ulotda berilgan topshiriqlarni bajarish.

(3) Yakuniy baholash (80%) (Baholash turi, vaqti, baholash mezonlari)

Talabalar bilimini baholash tizimi
A (93-100)
A- (86-92)
B+ (82-85)
B (77-81)
B- (71-76)
C+ (67-70)
C (60-66)
C- (56-59)
D (55 -50)
E (0 – 49)

VIII. Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Ulashev I.O. Korxona iqtisodiyoti va menejmenti. O‘quv qo‘llanma. 232 bet. Tafakkur-Bo‘ston. 2013y
2. Mahmudov E.X. “Korxona iqtisodiyoti” . Darslik 368 bet. Fan va texnologiya. 2013 y
3. Ortiqov A. “Sanoat iqtisodiyoti” Darslik. 405 bet. TDIU, 2004 yil
4. Samadov A.N., Ostanaqulova G.N. Kichik biznes va tadbirkorlik. T.: Moliya-iqtisod, 2008.
5. Boltaboyev M.R., Qosimova M.S.Ergashxodjayeva SH.J., G’oyigtnazarov B.K.,Samadov A.N., Xodjayev R.S. Kichik biznes va tadbirokrlik. - T:ADIB NASHRIYOTI, 2011 - 235 b.
6. Qosimova M.S., Yusupov M.A., Ergashxodjaeva Sh.J. Marketing. -T.: TDIU - 2010.
7. Xodiyev B.Y., Qosimova M.C., Samadov A.H. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik. T.: TDIU, 2011.

Qo‘shimcha adabiyotlar

8. SH.M.Mirziyoyev. “Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz.” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag‘ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo‘shma majlisidagi nutq / SH.M. Mirziyoyev. – Toshkent : O‘zbekiston, 2016. - 56 b.
9. SH.M.Mirziyoyev. “Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz.” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag‘ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo‘shma majlisidagi nutq / SH.M. Mirziyoyev. – Toshkent : O‘zbekiston, 2016. - 56 b.

10. SH.M.Mirziyoyev. “Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi”. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi qabul qilinganligining 24 yilligiga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi ma’ruzasi. 2016 yil 7 dekabr. “O‘zbekiston”, 2017 yil, 48 bet
11. “2017–2021 yillar O’zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha Harakatlar strategiyasi”. 2017 yil fevral
9. Kudratov T. “Korxonalar faoliyatining tahlili va nazorati”. Darslik. 388 bet. 2012 yil
10.Бухалков М.И. Организация производства на предприятиях машиностроения. Учебник. –М.: ИНФРА-М, 2010 г.-511 стр.
11. Волкова О.И., Девяткина О.В. Экономика предприятия. Учебное пособие. – М. – ИНФРА-М. 2008 г. – 601 стр
12. “Mulkchilik to’g’risida”gi O’zbekiston respublikasining Qonuni. O’zbekiston respublikasi: qonunlar va farmonlar. – T., 1992 yil.
13. “Davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish to’g’risida”gi O’zbekiston respublikasining Qonuni. – T., 1992 yil.
14. “Tadbirkorlik to’g’risida”gi Uzbekiston respublikasining Qonuni. – T., 1992 yil.
15. “Ijara to’g’risida”gi O’zbekiston respublikasining Qonuni. – T., 1998 yil.
16. “Aholini ish bilan ta'minlash to’g’risida”gi O’zbekiston respublikasining Qonuni.-T.,1998 yil.
17.O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2003 yil 30 oktabrdagi 476-sonli qarori bilan tasdiqlangan «Namunaviy kontraktatsiya shartnomasi».
18. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2003 yil 30 oktabrdagi 476-sonli qarori bilan tasdiqlangan «Moddiy-texnika resurslari yetkazib berishga namunaviy shartnoma».
19. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2003 yil 30 oktabrdagi 476-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Xizmat ko‘rsatishga (ishlarni bajarishga) namunaviy shartnoma”.
20. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. – T:, 22.12.2017.
21. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2017 yil 22 dekabr
22. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2018 yil 28 dekabr
23. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2020 yil 24 yanvar
24. Abdukarimov B. va boshqalar. “Korxona iqtisodiyoti”, darslik, Toshkent 2005 yil
25. Горфинкеля В.Й. “Экономика предприятия” Москва, ЮНИТИ.- 2001

26. Грузинов В.П. Экономика предприятия. - .:СОФИТ,1997.
27. Egamberdiev E., Qudratov F. “Korxona iqtisodiyoti” (O’quv qo’llanma). Toshkent moliya instituti 2004 yil
28. Кантора Е.Л. “Экономика предприятия” СП “Питер”, 2002

Axborot manbalari

29. htpp:// www.gov.uz
30. htpp:// www.stat.uz
31. htpp:// www.edu.uz

32. htpp:// www.tsue.uz
33. http:// www.lex.uz
34. http:// www.soliq.uz
35. http:// www.zivonet.uz